

МІШУРОВСЬКИЙ В. В., СКОРОХОД В. Ю.,

м. Кривий Ріг

МІСЦЕ УКРАЇНСЬКОГО ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В СКАРБНИЦІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДУХОВНОСТІ

Однією з характерних рис українського національного характеру є тяга до краси, яка своє найяскравіше втілення знаходить в образотворчому мистецтві. Можна без перебільшення вести мову про безперервний характер розвитку українського мистецтва, починаючи з Трипілля, де були закладені його підвалини. Починаючи з Скіфського періоду, наше мистецтво виходить на світовий рівень. Важливо підкреслити, що в образотворчому мистецтві скіфський пері-

од характеризувався з'єднанням античного й власне праукраїнського — трипільського—мистецтв, але засилля чужоземного стилю не було.

Важливою рисою нашого мистецтва, яка проходить через весь його розвиток, є релігійність, абсолютне переважання релігійних (в першу чергу християнських) сюжетів, що відповідає українській ментальності. Коли ж нашому народові насильницьки нав'язувались чужоземні комуністичні та атеїстичні ідеї, це призводило тільки до деградації мистецтва.

Іншою характерною рисою нашого мистецтва є прагнення до природності. Це наочно підтверджується в іконописі, коли навіть обличчя святих намагалися наблизити до звичайних людських форм. Протягом всього розвитку в українському мистецтві простежувалась тяга до яскравих, земних кольорів, натуралістичного, «радісного» характеру зображення. Оскільки важливою рисою українського характеру завжди був гармонійний зв'язок з природою, то цілком логічно, що важливе місце в національному мистецтві зайняли пейзажі.

Важливим завданням сьогодення є повернення до української культури наших предків — видатних митців, які в силу різних причин змушені були працювати поза межами України, але завжди залишалися вірними своїй нації й народу, вважаючи себе лише українцями. Це дає достатні підстави для звільнення їх від нав'язаного ярлику «російський» й зарахування до скарбниці вітчизняного мистецтва (І. Репін, І. Крамської, М. Ге та багато ін.).

Можна вести й мову про власне специфічний український стиль в мистецтві (традиційний орнамент, зображення вишиванок, переважання червоного і чорного кольорів тощо): Вміння «подати лицем» наше мистецтво — актуальне завдання мистецтвознавства і культурології.